

MEMO

Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond

Brandweer

Aan: Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Betreft: Borgen van bezetting van kazernes met vrijwilligers
Datum: 8 februari 2016

Brandweer Rotterdam-Rijnmond is in het laatste kwartaal van 2015 op positieve wijze in het nieuws geweest. Met een gemiddelde opkomsttijd van ongeveer 6 minuten is de Rijnmondse brandweer het snelste brandweerkorps van Nederland. Deze prestatie is te danken aan de inzet van de mannen en vrouwen die als beroepskracht of vrijwilliger paraat staan om incidenten te bestrijden.

In 2012 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over het niveau van brandweezorg in de regio Rotterdam-Rijnmond. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Dekkingsplan 2.0. In het Dekkingsplan 2.0 staat beschreven welke tijd de brandweer theoretisch gezien nodig heeft om ter plaatse te komen in verschillende gebieden in de regio. De locatie van de kazernes en het soort bezetting zijn als uitgangspunt genomen voor de berekening van de opkomsttijden in verschillende gebieden in de regio. De snelheid waarbinnen objecten in de regio bereikt kunnen worden, is afhankelijk van de locatie van de kazernes en het soort kazerne. Kazernes met een vrijwillige bezetting hebben meer tijd nodig om uit te rukken dan kazernes met een volledige beroepsbezetting. Of de brandweer daadwerkelijk aan de theoretisch haalbare opkomsttijden kan blijven voldoen, is afhankelijk van meerdere factoren, zoals het beschikbaar hebben van materieel, de verkeerssituatie en de beschikbaarheid van personeel.

Brandweer Rotterdam-Rijnmond beschikt over verschillende soorten brandweermedewerkers. Op de kazernes in druk stedelijk gebied is meestal sprake van een 24-uurs bezetting door beroepskrachten. Op kazernes in kleinere steden of in ruraal gebied wordt de brandweezorg voornamelijk georganiseerd door inzet van vrijwillige brandweermensen.

De VRR beschikt over zeer loyale en betrokken brandweervrijwilligers. Zij komen dag en nacht naar de kazerne voor de afhandeling van incidenten, tenzij ze echt niet kunnen. Helaas is er een trend waarneembaar van dalende beschikbaarheid van brandweervrijwilligers.

Steeds vaker werken bewoners van kleinere steden en dorpen op een locatie in een grotere stad. Bovendien zijn steeds minder werkgevers bereid om zonder enige vorm van compensatie hun medewerkers tijdens diensttijd de mogelijkheid te geven om het werk uit handen te laten vallen in geval van een oproep door de brandweer. Het aantrekken van nieuwe vrijwilligers die met name overdag beschikbaar zijn wordt steeds lastiger, ondanks creatieve wervingsacties van onze brandweermensen.

Het gevolg van deze ontwikkelingen is dat er steeds vaker tankautosputten, die bemand worden door vrijwilligers, buiten dienst moeten worden gesteld door een tekort aan personeel. Sinds 2014 worden maandelijks overzichten bijgehouden van wanneer en hoe lang tankautosputten buiten dienst zijn gemeld vanwege personeelstekort. Uit deze overzichten komt een zorgwekkend beeld naar voren.

Getracht wordt om het aantal buitendienstmeldingen zo veel mogelijk te beperken door bijvoorbeeld dagdienstmedewerkers flexibel in te zetten en hun normale werkzaamheden uit te laten voeren op vrijwilligerskazernes waar een bezettingsprobleem is. Indien er sprake is van ruimte in de beroepsbezetting, is het mogelijk om beroepskrachten in de dagsituatie op een vrijwilligerskazerne te positioneren. Dit komt echter sporadisch voor.

Een oplossing voor het borgen van voldoende beschikbaarheid van brandweerpersoneel is het werken met alternatieve voertuigbezetting conform het landelijk kader Uitrust Op Maat, waarbij afgeweken wordt van de basisbezetting van één bevelvoerder, één chauffeur en vier manschappen. Bij veel kleinere incidenten is een bezetting van twee tot vier personen voldoende om het incident te bestrijden. Bij een maatgevend incident zoals een woningbrand blijft de landelijke standaard van zes personen noodzakelijk.

Daarnaast wordt gezocht naar andere mogelijkheden om de bezetting en beschikbaarheid te borgen. De VRR draait momenteel drie pilots, te weten 'slimme pagers', 'incomplete uitrukken' en 'inroosteren'. Een slimme pager heeft een terugmeldfunctie waarmee een vrijwilliger direct na een melding kan aangeven of hij beschikbaar is. Hierdoor ontstaat snel inzicht of de bezetting compleet is. Indien de bezetting niet compleet is, dan alarmeert de meldkamer direct een andere bluseenheid. De pilot 'incomplete uitrukken' staat toe dat, conform het landelijk kader Uitrust Op Maat, bluseenheden incomplete uitrukken en op de incidentlocatie formeren tot standaard eenheden. De pilots 'slimme pagers' en 'incomplete uitrukken' liggen hiermee in elkaars verlengde en versterken elkaar. Bij de pilot 'inroosteren' kunnen vrijwilligers op voorhand aangeven wanneer ze beschikbaar zijn. Dit levert inzicht in de inzetbaarheid van een bluseenheid. Dit inzicht motiveert vrijwilligers om hun agenda aan te passen, waardoor hun bluseenheid inzetbaar blijft. Deze kennis wordt gebruikt bij de zoektocht naar het borgen van adequate brandweezorg.

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 8 februari wordt een presentatie gegeven over het Plan Brandweezorg. De bezetting van kazernes met vrijwilligers zal in deze presentatie aan de orde worden gesteld. Graag gaat de directie VRR met u in overleg over bovengeschetste ontwikkelingen, de consequenties van de verschillende mogelijkheden en de gewenste maatregelen om de bezetting van kazernes met vrijwilligers naar de toekomst toe te kunnen borgen.